

OR JUNA

NACIONALISTIČNI ORGAN.

NAROČNINA: za Jugoslavijo: za tri mesece 12—Din.,
za celo leto 48—Din.; za inozemstvo je dodati poštino.
Oglaši po ceniku. — Posamezna štev. stane 1 Din.

LASTNIK IN ODGOVORNI UREDNIK INŽ. F. KRAJEC.

IZHAJA VSAKO NEDELJO!

REDAKCIJA IN ADMINISTRACIJA: Arena Narod. doma.
Rokopisi se ne vračajo. — Anonimni dopisi se ne sprejemajo.
POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Vstajenje. praznik Kristusovega vstajenja,
gledamo na jedno drugo Vstajenje — na vstajenje nacio-
nalne ideje. —

Kakor je Kristus prestal neznosno trpljenje in strašno
smrt, da je potem v celi glorijsi vstal, tako je tudi naš narod
trpel in doživel svojo Kalvarijo, posle katere je po zadnjem
naporu ob času osvoboditve prišla nacionalna smrt. Danes
naš narod doživila zadnje preizkušnje, iz te pa pride vstajenje
v znamenju Or. ju. na.

Po oblastni skupščini „Orjune“ v Sloveniji.

Prva oblastna skupščina sloven-
ske Orjune nas je napolnila z neo-
majenim zaupanjem in nas potrdila
v misli, da je naša organizacija pe-
reča potreba. Pokazala pa je tudi,
da naše pleme pojmuje našo visoko
zadačo in da odobrava naše delo in
naš boj, za državo in narodno uje-
dinjenje. Naše vrste se širijo. Trume
narodnozavednih borcev, željnih dela
in boja, vstopajo v naše vrste. V
teknu par mesecev je naš neumorni
oblastni odbor posejal semne naše
ideje po vsej Sloveniji in ne bo
kmalu več večjega kraja, ki bi ne
imel svoje Orjune. Število članstva
v Sloveniji kmalu doseglo 10.000,
številka, kakršne ne more izkazati
nikaka druga organizacija v tako
kratkem času.

Vodi nas ideja, zato se naši pri-
staši množe; tako vseobče zanima-
nje, ki je tudi pri naših nasprotnikih
zelo živo, pa nam priča, da smo
na pravi poti. Neomajno bomo
vztrajali na tej poti, ker vidimo, da
samo s tem pridobivamo tali in da je
samo na ta način mogoče odpreti
oci in srca našim sopoljemnjakom
ki tiče še globoko v duševnem nem-
škem robstvu. Prei ko slej vidimo
rešitev, gospodarske osamosvojitve
in naroda vredno življenje naših
treh plemen, samo v integrativem
ujičenju vseh naših delov v Ju-
goslovanstvu.

V našem listu smo vedno zasto-
vali to idejo in izkušnja nas uči, da
z uspehom, oblastna skupščina pa je
potrdila pravilni pravec naših izva-
janj. Pokazali smo našim čitalateljem
ozkorčnost pojmovanja naših na-
rodnih interesov, kakršno navdaja
naše separatiste. Pokazali smo, da
morejo ti črpati dokaze za pravil-
nost svojega naziranja samo v tuji-
ni, ker doma vsak pomembnejši
takt, vsak pokret, ki je objel najširše
mase naših plemen, naravnost kriči
po ujičenju in svari pred razcep-
ljjenjem. Rekli smo, da so bili vsi ta-
ki podvigi, ki tvorijo svite točke naše
zgodovine, reakcija proti naporu
tujev in poudarili, da so naši
separatisti samo nasledniki v tra-
dici tujev. Nismo sumnili nikogar
avstrijakantstva, nismo psovali
nikogar; na psovke, ki so jih sepa-
ratisti gomilili dan za dnem na naše
osvoboditelje, nismo odgovarjali s
tem, da bi bila ista nedela povdarjali
pri nas, kakor bi nam to bilo lahko.

Sustigli smo se v podrobno raz-
iskovanje teze g. rektorja naše uni-
verze dr. Ušenčnika o treh kulturnih
edinicah in dokazali, da bi ostal
pri taki kulturni razdelitvi dobršen
del našega naroda izven teh edinic
za vedno in bi se ne mogel kulturno
udejstvovati na lastni zemlji in v
lastni državi. Postati bi moral kul-
turni ireditest, gojiti bi moral ne-
kaj, kar je nam vsem tuje in kar
mora tudi njemu samemu v normal-
nem teknu razvoja postati tuje. Na-
vedli smo za to trditev naše Musli-
mane, ki se jih po dr. Ušenčnikovi
teoriji ne more privzeti niti v sloven-
sko, niti v srbsko ali hrvatsko kul-
turno zajednico.

Oblastna skupščina Orjune je
odobrila naše dejanie in nehanje.
Potrdila nas je v našem bojnem pro-

gramu, zato pa še enkrat razglaša-
mo:

Jugoslovanski nacionalisti smo
v največji meri interesirani na ob-
stoju in pravciu te države, zato vi-
dimo nje življenja vredno bodočnost
samo v čim tesnejšem združenju
vseh plemen našega naroda. Nagla-
šamo, da nam samo integralno uje-
dinjenje nudi zadostnega jamstva za
obstoj te države, ker se samo na tej
platformi lahko srečajo vse sred-
bežne komponente in da je samo s
te možno iz teh teženj dobiti rezul-
tanto, ki bo zagotovila obstoj Jugos-
lavije in ž njo vsem plemenom, po-
litičnim, kulturnim in verskim sku-
pinam. Samo prerojenje v Jugoslo-
vanstvu nam prinese zavest in men-
talitetu državne in narodne skup-
nosti.

Notranja politična in upravna
ureditev države je delo narodnih za-
stopnikov, ki ga bomo vedno in
povsod pospeševali, dokler ne bo
ogrožalo temelja — ujedinjenja.
Centralizem in decentralizem v
upravi ter avtonomijo gospodarskih
edinic dopuščamo brezpogojno, ple-
menske avtonomije in avstro-mad-
žarske pokrajinske tvorbe, ki dele
narod še danes, pa bomo pobijali
vedno, tudi če bi si nadevale krinko
kulturnih ali gospodarskih edinic.

Ta program se izvršuje z železno
doslednostjo, naše organizacije vsta-
jajo povsod, bojevniki se množe in
zmagajo nam je dan za dnem bližja.
Hvala in čast ljubljanskemu oblast-
nemu odboru, ki gleda naše in sa-
dove svojega dela!

Vivat floreat, crescat Orjuna!

DR. AVG. REISMAN:

Naloge in cilji Orjuna v
na severni meji.

(Tudi nekaj naredno - gospodarske
statistike.)

Maribor, 27. marca 1923.

Ustanovitev Orjune je izvajala v
Mariboru razyen pri Nemcih in SLS
pristaših večinoma povsod, ne samo
simpatičen odmev, ampak naravnost
oddih, da smo končno dobili odločno
nacionalno organizacijo, ki bo pred-
vsem združila razne pristaše različnih
strank, ki nacionalno čutijo in ho-
čejo odločno nacionalne borce. S
posebnim zadoščenjem smo jo po-
zdravili mi obmejni rojaki, ki smo že
leta v ostrem nacionalnem boju in
nas je uprav bolelo, da se je nacio-
nalno delo v političnem boju zane-
marjalo. Bilo je zlasti tragično, da so
se nekatere stranke nacionalnemu
boju naravnost izogibale in delale
razne koncesije v nadi, da pridobijo
na ta način pristašev med bivšimi
nemškutari. Nemci in renegati so
znali to ugodno konjunkturo dobro
izrabljati za sebe, dali so se celo voli-
ti v razne slovenske korporacije,
medtem pa na tistem naravnost mrzlično
delali pri organiziraju nemške
političnega društva, zlasti pa
kupičili slovenski kapital v svojih
obrtih, trgovinah in tovarnah. Njihovo
moč so pokazali ob volitvah,
kjer so se druge narodne stranke
do onemoglosti razgrizle med seboj.

Na ogabna sramotena na Srbe,
ki jih ogabnejših nismo čitali v du-
najškem »klerikiju«, mi vestno be-
ležimo pod gestom: Et haec olim
maninisse juvabit. Z Žebotom in nje-
govo druhaljo se ne bomo bavili v
polemikah, dasi bi lahko za vsako
smislenje Srbstva navedli par klasič-
nih pedantov v Sloveniji. Tega ne
storimo nikoli, ker ne moremo me-
tati blata na pleme in zemljo, ki sta
nas rodila.

Opozarjam pa, da naša pravila
(§ 2, točka 1), potrjena od državne
oblasti, predvidevajo primeno tudi
naših fizičnih sil v borbi za narodno
in državno edinstvo. Vsakemu svo-
ju: ideologom pero in črnilo, Žebotu
pa kaj učinkovitejšega, kajti do-
stopen je samo takim dokazom.

Oblastna skupščina Orjune je
odobrila naše dejanie in nehanje.
Potrdila nas je v našem bojnem pro-

Hribar pred sodnijo.

I.

»Čast mi je predložiti poročilo
vladnega svetnika drža. Vodopiv-
ca o preiskavi, uvedeni na usne
pritožbe Hugona Windischgraetza,
veleposestnika v Planini, proti po-
stopanju državnih oblasti, zlasti
proti postopanju državnega upravitelja
veleposestva Atas nazija Rističa.

Iz osebnih opazovanj in iz raz-
govorov z Otonom Windisch-
graetzom, stricem Hugona Win-
dishgraetza in posestnika znane
vile na Bledu, sem se prepričal, da
rodbina Windischgraetzov ni na-
klonjena bivšemu avstrijskemu cesarju
Karlu in da Habsburžane direktno mrzi, to pa iz razloga, ker
se je soproga Otona Windisch-
graetza, ki je hči pokojnega cesarje-
vica Rudolfa, oziroma vnukinja
cesarja Franca Josipa, obnašala
slabše, kakor najslabša pocestna
vlačuga. Radi tega so vsa poročila
o sestankih Karlistov na Windisch-
graetzovem gradu Hasberg netočna
in so policijske odredbe, ki so
bile izdane proti Hugonu Win-
dishgraetzu iz suma, da je Karlov
pristaš in da podpira Karlistovsko
propagando, po mojem mnemu
nepotrebne.

Za me ni dvoma, da so Italijani
o namerah in ciljih Rističa in
njegovih tovarišev poučeni in da
se fašisti tudi nasilstev ne bodo
ustrašili, da Rističa odstranijo.

Iz vseh teh razlogov in v želji,
da se izognemo diplomatskim in-
cidentom z Italijo, ki so po mojem
mnemu neizogibni, ako ostane sez-
danji državni upravitelj Windisch-
graetzovega veleposestva na svo-
jem mestu, si dovoljujem naslovo
ministrstva nujno prositi, da
ukrene pri pristojnih ministrstvih
čimprej vse potrebno, da se državna
uprava Windischgraetzovega
veleposestva sploh ukine.

nevenljivih zaslug za narod in državo,
če bo to težko delo vsaj kolikaj
vršila, da ne rečem izvršila.

Ta naloga je tem resnejša sedaj,
ker Nemci prav nič več ne skrivajo
svojega bojnega čela, medtem ko so
se dolgo po prevratu vsaj hlinili ju-
goslovanske državljane, ki se hočajo
prilagoditi novim razmeram, se
zlasti priučiti našega jezika in v svojih
podjetjih nastavljati naše ljudi. V
resnici so nam — precej po brez-
briznosti ljubljanskih bank in narodnih
kapitalistov, ki so udeleženi pri
takozvanih nacionaliziranih podjetjih,
čez noč že po prevratu ustanovili ob
mejih in tik pred Mariborom, n. pr. na Teznu cele nemške koloni-
je, kjer drzo štrlico v zrak mo-
gčni tovarniški dimliki, pod katerimi
najdejo kruha le najnavadnejši
delavci naši rojaki, vsi tisočeri kvali-
ficiranci, vsi voditelji, inženjerji in
celo pisarniško osobje pa je impor-
tirano iz Avstrije in iz »Deutsch-
Böhmen«, na vsak način pa so bolje
plačani Nemci.

Parkrat sem že obiskal maribor-
zborovanja »Zveza industrijalcev«
v Götzovi dvorani, ki so prava in ti-
pična slika naše narodno-gospodar-
ske revščine ne samo ob meji, ampak
v celi mariborski oblasti: Dvo-
rana je polna samih denarnih mo-
gotovcev gospodarskih težakov, ki
imajo v oblasti tisočere naše delav-
ce, tisoče uradnikov in milijarde na-
šega premoženja; toda — le po-
zdrav predsednika je slovenski radi
formae, potem pa morajo zborovati
nemški, ker slovenščino obvlada
med navzočimi komaj pet oseb. S
tem je vse rečeno. In dokler ne bo-
mo vrezali v ta oklep, smo reveži,
kot smo bili in ostanemo nič manje
odvisni od Nemcev, kot smo bili v
Avstriji.

II.

Afera Ristič-Windischgrätz.

Priča Ivan Hribar, pokrajinski
namestnik v Ljubljani, star 71 let,
rim-kat., oženjen, sporazumno z
obema strankama nezaprisezen ter
opominjan da resnico izpove: dr.
Triller je bil res enkrat pri meni
in govoril o čudnih razmerah na
veleposestvu Windischgrätzta na
Planini. Jaz sem vsled tega prav-
zaprav na lastno iniciativo poslal
dr. Vodopivca, da stvar preiše, ne
da bi mi dr. Triller kaj prigo-
varjal, kot državni funkcionar
sem smatral za potrebno, da pose-
zem v zadevu, s tem pa nišem ho-
tel ščititi morda lastnika, pač pa
državne interese. Dr. Triller je bil
pri meni približno kak teden pre-
je, predno sem odpadal dr. Vodo-
pivca na Planino, da odpomore ne-
dostatkom. Povdarjam še enkrat,
da vse, kar sem storil, sem naredil
iz lastnega nagiba, ne pa na proš-
no Windischgrätzta ali dr. Triller-
ja in z popolnoma drugih nagibov,
kakor se tu podtikujejo dr. Triller-
ju. Pred odreditvijo dr. Vodopivca,
da stvar preiše, ni govoril o tej
zadevi in ne z Windischgrätzom, ne
s kom drugim. Na posebno vpra-
šanje predsednika izjavlja priča, da
ni, predno je odpadal dr. Vodo-
pivca, nikdar govoril z Windisch-
grätzom.

Opomba uredništva.

Vsek komentar je pri teh dokumentih nepotreben, ker je iz njih jasno razvidno, da si stojijo tu dve po-
polnoma kontrerne izjave nasproti.
Brez dvoma je, da je g. Hribar ali v
priči ali pa v drugi izjavi lagal. Če je
lagal v prvi izjavi, potem je to stvar
državne pravne, da ga zasleduje radi
krivega pričanja. Kar se tiče druge
izjave smo že mi poskrbeli, da mu je
prinesla zasluzeno plačilo — izda-
jice.

III.

Temu stanju odgovarja zlasti
borni razvoj našega kulturnega živ-
ljenja: Glasbena Matica se že vsa
leta bori za eksistence, in mora be-
račiti po mestu, ker so koncerti obl-
čajno deficitni, umetniki že redko
zaidejo v Maribor, ker naši ljudje —
uradniki in številni drugi iz srednjega
sloja ne zmorejo visokih vstop-
nin, tudi gledališče visi med nebom
in zemljo z ogromnim deficitom itd.
Vsaka najdražja ali najnezna-
nejša nemška prireditev pa napolni
ogromno Götzovo dvorano, kajti tam
je prinesla zasluzeno plačilo — izda-
jice.

Tam je denar, — predvsem zato,
ker ga nosimo mi sami tja.

To je naš program, moral bi vsaj
biti im in od njega ne smemo kreniti.
Zato smo se že v jeseni sestali, sku-
pina mariborských nacionalistov, da
smo izdali znani »Mariborski kole-
dar«, ki je s pomočjo nekaj pozrivo-
valnih narodnih trgovcev tudi zmot-
no sijajno uspel. Objavil je izčrpen
kataster naše narodno-gospodarske
moči v Mariboru. Kataster kriči od
strani do strani: vsa industrija je
tuja, naša se bori za obstanek, vse
največje trgovine večinoma nem-
ške, naši ljudje se bore z neenakimi
sredstvi v konkurenči, ker imajo na-
sprotniki tradicije, krasne udobne-
še lokale in zasidran kapital; naša
obrt pa itak komaj diha, komaj in
komaj se jo vidi iz nemške ponlage.
Na prvi pogled v zunanjem licu je
mesto naše, slovensko. Toda glejmo
štatistiko, samo par številk: imamo
v mestu 33 brivcev, — le sedem slo-
venskih 28 pekov — le 21 Slovencev,
94 čepljarjev — le 21 Slovencev,
52 mesarjev — le 6 naših, 31
slikarjev — 6 naših, 86 krojačev —
17 Slovencev, 90 kovinarjev — 14
Slovencev itd. Mislim, da je številk
dovoli, ki kriče o naši absolutni ne-
zrclosti. Kajti koliko ogromnega de-

la in zaslžka bi imeli ti maloštevilni slovenski brivci, peki, čevljari, mesarji, sličarji, krojači in kovinari, kako čez noč bi se razinalnila naša obrt če bi le polovica zavednih Slovencev zahajala mesto k zagrizenju in dragim nasprotuškom — k našim solidnim ljudem! Koliko naših ljudi od delavca, uradnika, pisarniškega objektiva, inženiera, zdravnika in vseh mogočih slojev, ki danes s težavo iščejo zaslžka, bi imelo čez noč na mizi dovolj belega kruha, če bi nemški kapital čutil naše narodne vrste strnene vsaj ob narodno gospodarskem delu, vedel, da ga opazujejo naše budne oči!

To je dolrok Orjune! Pota in sredstva za dosego tega cilja so številna tako raznovrstna, da lahko najdejo vse sekcijske več kot dovolj zaposlenosti. Na ta način bomo tudi najbolje utrdili vrste Orjunašev in načina družili narod raznega političnega prepričanja za še težje naloge, ki nas morda čakajo potem, ko bomo izvršili to gigantsko nalogu.

Pismo iz Julijanske Benečije.

Z mlogo Jugoslavijo se vsi njeni sosedi igrajo, pri čemur jim vede ali nevede pomagajo sami Jugosloveni; kriva je temu nesloga, jeklena trma, samoljubje in dostikrat jasli ter takozvana mirljubnost in potrežljivost, ki prehaja večkrat v suženjsko hlapčevanje. Nad Slovencem in Hrvatom treba vihteti blič, kazati brezobzirno avtoriteto in on bo postal ponoven noveliceval bo svojega tirana in poljubljal bič, s katerim ga tepe. Seveda mora biti to tuje in ne Jugosloven. In če dobiš od njega eno brez, prosi ga še za drugo, da ne izgubiš nebes. Temu je kriva vzgoja. Vzgajali so nas tuji s pomočjo domačih razumnikov; a ne vseh! Le onih, katerim je slovenski jugvezel saro. Eni so se bali pravoslavnega zmaja, drugi so bili preveliki gospodje, zdelo se jim je vse preveč priprosto, preveč »balkansko«, da bi lahko živel skupno s Srbi pod srbskim kraljem v svobodni Jugoslaviji. Oboji so torej nanovedeli boj lastni domovini, katerega bledo brezobzirno le, da ne povedo odkrito: hočemo staro Avstro-Ogrsko.

Poglejmo včasih kakе novice v časopisih! Kdo bi se bil poprej predržal tako pisati, kakor se čita sedaj? V Jugoslaviji je pa takoj zavrnjeno po časopisih ob kraljevi poroki, zidanju dvorca, ob prvem dvorskem plesu itd. Cel svet je moral vedeti, kako se trati denar v Jugoslaviji. Znali so povedati, koliko dobiva plači kralj, koliko stane dvorec, kakšne cigarete so se kadile na dvornem plesu, koliko preveč vlake imajo ministri, kako se po nepotrebem trati denar za vojsko itd.

Clovek bi skoraj mislil, da so v Jugoslaviji posebni uradi, ki obveščajo narod o izdatkih za to in ono le zato, da ga huiskajo proti Srbom! Srbu nas zatrjajo! Trobijo po časopisih.

LJUBO D. JURKOVIĆ:

sli! Ej vi, ki s takimi in podobnimi novicami zastrupljate narod, pokazite in povejte, kako se čutite zatranje! Žalujete po onih časih, ko sta se Nemščina in Madžarčina širili po naših krajih, uradili in šolah? Jočete po onih časih, ko so nas opovali »windische Hunde«, ko so se naši predniki borili trdno za slovenske šole, občine itd. Medite po onih časih, ko so se slovenske dame sramovali materinskega jezika? Ali vam je žal po množini šol in univerz, ki se je odprla? Skratka, ali obiskujete pretoklost, v kateri so nam Nemci in Madžari odjedali v lastnem kruhu in nas psovali?

Govorimo resno! Ste v sredstvu za dosego tega cilja so številna tako raznovrstna, da lahko najdejo vse sekcijske več kot dovolj zaposlenosti. Na ta način bomo tudi najbolje utrdili vrste Orjunašev in načina družili narod raznega političnega prepričanja za še težje naloze, ki nas morda čakajo potem, ko bomo izvršili to gigantsko nalogu.

Kaj pa v slučaju vojne, katero želijo jugoslovenski sosedji izvzeti, ker računajo na neslogo v Jugoslaviji? Gotovo bi znalo priti do velikih razočaranj! Saj se je zanesila med armado mesto narodna zavest, ljubezen do domovine in države, umazana strankarska politika! Iz tega izvira potem nepokorščina do predstojnikov in dezertacije v možemstvo, kjer pridejo dezterterji v roke protiugoslovanskim agitatorjem. Neki časopis (hrvatski) jim je dal pred kratkim potuhu, ko se v nekem članku zgraža radi tega, ker je patrola nekim dezterterjem zvezala roke z žlico. Jaz bi dezterterje zvezal za vrat in ne za roke, da bi znali kako hudo so se pregrili, ne pa da jih potom časopisov potuhu! To je sramota!

V Jugoslaviji bi radi imeli toliko republik, kolikor je strank, pa bi se jih menda mnogo zbralok okoli Avstrije in Madžarske.

Vsak le za svoje korito, a ti draža Jugoslavija, če ti ni prav, pa umri!

Vi, ki se čutite v Jugoslaviji karor brezbravna raja, menjajte z nami, ki smo v Italiji, kjer imamo toliko svobode.

Pridite malo v blaženo Julijsko Krajino in uživite se v urade, kjer mlad pisar fašist strahuje stare uradnike Slovence! Pridite v kraje, kjer pet ali šest fašistov vlada po svoje s pomočjo karabinerjev in oblastnici.

Poglejte v šole, kjer mora poучevati slovenski ali hrvatski učitelj s culo in potno palico v roki! Če so davki tam prenizki, pridite sem, Italija vam jih zviša brez prošnje.

In tukaj v blaženi Julijski Krajini bo moral vsak Jugosloven napraviti testament predno gre na pot, ker ni

gotov, da ga zadene fašistovska policija ali revolver na poti zato, ker misli in govori preveč slovensko.

Še dosti, dosti vode bo preteklo v Savi, predno se bodo oni garjevi, ki zahrtno izpodljado temelje Jugoslavije, zatrlj.

K vam, ki se svobode ne zavirate, bi morali priti ne Orjunaši, ampak laški fašisti, da bi vas naučili spoštovati svobodo, ki je stata potreba srbske kralje in le malo slovenske ter hravtske, da bi vsem izdajalcem, ki ne zaslužijo drugega prijedka z rincovim ojem scistili trmo, avstrijakanstvo in madžarostvo in vse one peklenske proti svobodni domovini naperjene nakane!

I. M. NEKRASOVLJEV:

Religija i politika.

Osnivaču kriščanstva, pa naravno i apostolima iz njega, svejedno bejaše, ko u svetu vlada ili koji i kako da bude sklop državni.

Natko Nodilo.

Katoličko sveštenstvo, a naročito katoličko sveštenstvo u Slovenskoj, kao da se je sasvim odmetnuto od poziva, koji mu je od Boga odreden. Danas, kad svetom vladu potpuna moralna anarhija; danas, kad društvo grca u blatu nemoralja, sebičnosti, korupcije, razulazenosti in najgrdnih poroka; danas, kad sve preživljuje društvenu kruz; danas, kad bi pozvali moralni sve svoje snage, vse svoje znanje i svu svoju umešnost oko spasavanja društva iz duboke moralne provalije — što danas rade oni, koji su za to spasanje pozvani?

Viđimo, da naši sveštenici, a naročito oni iz klerikalne stranke, ne samo še ne pokušavaju da spasavaju čovečanstvo, nego ga oni guraju u sve dublje provalije.

Mesto da ta jedna stvorenja, slike primer božanske osnivač hrišćanstva, komje je bila mrksa sitna dnevna politika, oni danas postaju, mesto apostoli božanske nauke, uskogrudi, sebični i zadrti partizani i partijski korteši.

Tuže se popovi, da narod bega od crkve. Ali, ako je to tačno — a to zaista i jeste, — onda treba ispitati uzroke, zašto se to dešava. Iako mi te, uzroke ispitamo, tada ćemo utvrditi, da — riba od glave smrđi! Sveti Bernard kaže: »Ništa mi ne može naškoditi, ako ja sam sebi na naškodim. Stetu, koju trpim, nosim sam u sebi i baš nikad ne trpim, osim svojom pogreškom«. Pa ako danas svet bega od crkve, to zaista nije krivica od sveta, nego je krivica do političnih dripaca, u čijim se rukama crkva nalazi.

Glavna je odlika hrišćanske religije — ljubav, taj neljsrni izvor svake mudrosti. Hrišćanska je religija, a prema tome i crkva, sazdana na ljubavi. A zna se, da je ljubav najjači neprnjatelj i upravo opreka mržnji. I što je glavni zadatok crkve, to je vodenje rata protiv mržnje, što drugim rečima znači: širene i propovedanje ljubavi.

Tako je bilo sudeno.

Razgnevi se tada stari grof i sav njegov dvor. Zove druge grofove in pomoč i sve njihove sluge. Bićem i teškim pretnjama pokupi i mnoge Veselinoviće, pa hajde da se haraći i pleni po drugoj Kuli. Ta Kula kopa jamu velloj grofiji. Dokle god bude Donje Kule grofu neće biti srce mirno i spokojno, zato je treba poniziti, bićem je teški šibati, gladu je mučiti i kazniti smrću — uništiti!

Hvata i veže mnoge Veselinoviće, baca ih u teške verige i ledne tamnice. Mnoge i mnoge je dao streljati i vešati . . . Sve je te patnje i muke Vesein mirno snosio, tvrdi verujući u konačnu pobedu Istine i Pravde.

Pritisnuti jače — sve to više skače!

OTVORI SE SEDMERA NEBESA!
— PLAČ. — JAVK. — VATRA IZ NEBA I
ZMLJE. — TUTNJAVA GROMOVA. —
SEVANJE. — GRAD. — ZVEKET ĆELIĆ-
NIH OSTRUGA. — RZAJ ZAPLAŠENIH
KONJA. — MUNJE. — RIKA SVETA PO-
MAMLIJENA. — MUKANJE VOLOVA.
— OLUME. — VIHORI. — POŽARI I POŽARI.
— ŠUM VESALA. — GLAD. — ŠKRGUT
ZUBI. — PIJUSAK MORA. — ZAVIJA-
NJE JAKOG VETRA. — KRV. — KOSTI.
— LUBANJE. — PLAČ. — JAVK. — TUŽ-
NA ZVONJAVA VELIKIH ZVONA. —

Pravda! — Pobeda!

Ilijin dan.

Tog su dana mnogi Veselinovići slavili Krsnu Slavu.

Veselin, ki je bio sputan i vezan u svim teškim tamnicama velike grofije i koji se je u isto doba hrabro borio na život ili smrt sa

Kad smo ovo utvrdili, ne napamet, nego iz bistrog vrela sv. Evandela, tada treba da izvucemo i logički zaključak, da bi sveštenici, kao naslednici Hrista i njegovih apostola, takoder morali širiti i propovedati ljubav i boriti se protiv mržnje medu bližnjima, a naročito protiv mržnje medu rodenom braćom. Međutim, možemo li to kazati za naše klerikalne sveštenike?

Ako uzmete u ruke klerikalnu štampu; ako slušate naše popove klerikalce na političkim zborovima; ako slušate njihove političke propovedi u crkvama — vi se morate uveriti o tome, da su naši popovi — klerikalci zasejači i propovednici ne ljubavi; nego mržnje, i to mržnje medu rodenom braćom, mržnje u našoj nacionalnoj kući i familiji.

Šta trebaju popovima razne političke časti, kao n. pr. poslanički mandati i ministarski portfelji? Zna se, da je, pored neizmerne ljubavi, glavna odlika Hrista bila neizmerna skromnost. Gde i u čemu su današnji naši klerikalci ravnili ili bar nešto slični Hristu i njegovim apostolima? Gde je skromnost naših popova-klerikalaca, gde ljubav, gde asketizam? Da, naši klerikalci, koji su sasvim odbacili sv. Evandje i uvišeni Hristovu nauku, postali su politički šarlatañi i partizani, koji su od svoga poziva zadržali samo ime.

„Bdijte i molite, da ne padnete u napast!“ Gde je to bđenje i gde su te molitve? Nigde vi ne vidite bđenja i nigde vi ne čujete iskrene, skromne, duboke molitve Bogu, Tvorcu svega. Obratno, naši sveštenici — klerikalci danas srču, kao pčele na med, na mesta i u okolnosti, gde se nalaze same napasti.

„Dobar pastjer, jer što kaže inom, i sam svojim potvrđuje činac! Gde su ta dela, gde su ti primjeri višeg, moralnog čoveka? Na koga da se ugleđamo, pa da postanemo bar bleda slika savršenoga Hrista? Ti stvorili bolesnih ambicija, debelih trbušina i crvenih nosova, ti huščači i bukači, puni poroka, ti mrzljiteli svoga stada nikad neće dočekati, da će njihovo stado biti bolje od njih. A pošto znamo, kakov su oni majstori, znamo i to, da i delo iz njihovih ruku ne može nadzvati njihove majstorske sposobnosti.

Kako je crkva nemanje važna ustanova od države, svi čestiti sini novi naše Otadžbine moraju nastati iz petnih sila, da se spase hrišćanska religija i hrišćanska crkva. Mi moramo nastati, da hrišćansku crkvu vratimo Bogu, a sveštenike da vratimo crkvi. Kad god sveštenici skrenu na putu, koji im je utro Hrist, mi moramo da ili udarimo po prstima i da ih vratimo na pravu stazu. I kad budemo sveštenike vratili crkvu, kad ih budemo naterali da proučavaju i propoveduju pravu i čistu Hristovu nauku, tada ne će narod begati od crkve i ne će više grecati u današnjim provalljama nemoralja i poroka.

Somišljeniki, berite in širite »ORJUNO«, ko jo precitate, jo dajte naprej!

Dr. J. D.

Crna internacionala imi.

Naš nacionalni pokret je že takoj ob zibelki naletel na zaklete sovražnike; to je bilo v nekoliko naravnih smotri bilo na to tudi pripravljeni. Nismo pa — to moramo priznati — tako nizko cenili moralnih kakovosti Žebota in njegovih jančarjev, kakor so se nam pozneje sami razkrili.

Pripravljeni smo bili pač na odpor iz taborov rdeče internacionale. Toda v tem oziru je bila naša slutnja komaj upravičena, internacionala zgradba je bila od vsega postanka zidana na peseck na tem nemškim, italijanskim in avstrijskim internacionalcem so prišli končno tudi naši do prepričanja, da je njihov trud brezploden in so vrgli rdeče internacionale. Toda v tem oziru je bila naša slutnja komaj upravičena, internacionala zgradba je bila od vsega postanka zidana na peseck na tem nemškim, italijanskim in avstrijskim internacionalcem so prišli končno tudi naši do prepričanja, da je njihov trud brezploden in so vrgli rdeče internacionale. Toda v tem oziru je bila naša slutnja komaj upravičena, internacionala zgradba je bila od vsega postanka zidana na peseck na tem nemškim, italijanskim in avstrijskim internacionalcem so prišli končno tudi naši do prepričanja, da je njihov trud brezploden in so vrgli rdeče internacionale.

Toda naš narod se je izognil prepadom Scile, pri tem pa zabredel vše pogubnejše prepade Karibde.

Stej kot prej smo stali na stališču, da Oriuna ni in ne sme biti nikdar privesek kakršnekoli politične stranke, ampak da naj zdrži pod svojim nogim okriljem vse bravoverne Jugoslove brez razlike stanov, ver in plemenu, vse ki hočejo našo s toliko krvjo pridobljeno svobodo z vsemi sredstvi varovati, služiti edino Narodu in državi, strankarsko, versko in plemensko nestrosti omiliti in opraviti ter pomagati narodu do blagostanja. To smo dostikrat in dovolji jasno posvedočili, posebno še med volilno borbo, ko smo določeno povедali, da ne isčemo volilnih kroglice, ampak poštenih jugoslovenskih srce. In klub temu so nas skoro vse duhovni gospodje in generali črne klerikalne internacionale napadli in razkriti kot morilce, fašiste, požigalce in framazone. Žebot pa je začutil v sebi naenkrat poklic za generalissima in je izdal povelje za klerikalno mobilizacijo. Kako je to utemeljiti?

Mi smo se čudili v resnici. Vedeli smo sicer, da so to omi lopovi, ki so vplili L. 1914 v Ljubljani »Srbe na vrbi«, ki imajo na vest Kroatinja in Brenceta, ki sta v sled klerikalne ljubezni do bližnjega bila primorana stopati po onih strašnih serpentinalih na Suhu bater. Dasi smo to vedeli, smo bili vendar uverjeni, da imajo toliko čuta sramežljivosti, da se bodo potrkali na prsa in skušali prikriviti.

svim četama okrutnih grofov, priredi tog dana obiteljsku slavu. Oko sebe sakupi svu zasluženu unučad iz svih triju Kula pa dostojanstvenim načinom zapali voštanu sveču, koja neobičnom svetlošču osvetljavaše temne zidove ledene tamnice, guste mreže crnih paruka nad njihovim glavama in sruhu slamu izpod njihovih nogu.

Vreme je bilo tmurno i neveselo . . .

— Odjeci grofovke ostruge, koja zveči na našim plečima — govorio je Veselin na kraju slave dubokim proročkim glasom — i očajni krik, da ga ganuše i blaženu Mariju. Ona sazva sve svece i

vati svojo nagoto. Volk menja dlako, narave nikdar. Danes kličojo zopet kot nenasitne hiljene smrt na Orjuno. Krví se jim hoče... Proletarske krví na Zaloški cesti jim je bilo premalo. Če ne radi drugega, radi podlosti klerikalcev moramo postati Slovenci slavni...

Začeli so kot ponavadi tudi pri nas z očitanjem brezverstva. Mi, jugoslovanski nacionalisti pa sami dobro vemo in smo vedno naglašali, da je bila vera med drugimi eden najmogočnejših faktorjev, ki je ohranil naš narod skozi stoletja. Da, verata je spasiла narod, klerikalizem ga pa hoče uničiti in zato seje versko in plemensko nestriporost. Mi pa smo trdno prepričani da je Bogu bolj dopadljiv poštenjak, pa čeravno pravoslaven, kakor pa falot in propalica, četudi je klerikalec. Nikdo ne sme odrekati ljubavi bratu radi tega, ker ga je rodna mati učila drugo vero. Kdor to dela, kaže, da ne pojmuje zapovedi svoje vere niti toliko, kolikor zadnji Hotentot. In ker smo nastopili proti tem izrastkom klerikalizma, smo v njihovih očeh brezverci. Mi pa se zavedamo, da imamo trdno vero, kajti če ne bi imeli te, bi morali včasih skoro obupati nad narodom in njegovimi farizejskimi voditelji.

Klerikalci so vzeli monopol na vero, vzeli so jo v zakup. In s križem v roki in na volišnjih proglašilih so delali in še delajo vedno znova naivečje zločine nad narodom. Ne volja naroda, Rim je za njе meroden. V tem oziru pa delajo še večje grehe, kakor pred leti rdeča internacionala. Iz slovenske tržaške škofije je nagnal Vatikan po naročilu fašistov jugoslovenskega škofa dr. Karolina in imenoval — Italijana. Naši klerikalci so bili tedaj tisti in so molčali. Mi vši pa smo bili trdno prepričani, da najbrž škof dr. Karlin pred Bogom ni nič manj vreden, če ne celo več kot Bartolomassi. Na Hrvatskem pa je pustil isti Vatikan po dr. Baueriu siloma po državnih orožnikih iztirjati narodnega duhovnika, ki je zagrešil nečuven zločin, da je začel Boga častiti in moliti v materinskem jeziku. Tokrat pa klerikalci niso molčali, ampak so začeli bruhati ogenj in žveplo na te duhovnike, ki so se zavedali, da so sinovi jugoslovanskega naroda. In na pravisti način bodo planili po nas, če rečemo, da tako postopanje ni pravilno ni objektivno. Mi gremo s stališča, da smo pred Bogom vsi enaki in da tudi Italijani niso »izvoljen narod«. Čeprav sedi na paneškem tronu že 400 let vedno Italijan.

Vera je črni internacionalni roba, katero sime samo ona prodajati. In ker poštenost in doslednost ni ravno najlepša lastnost, ki diči verižniki zato tudi klerikalci ne smejo biti pošteni. V komunistični Rusiji morijo katoliške metropolite, nadškofe in škofe, v Ljubljani pa so klerikalci s škofom na čelu volili komuniste... Teda tiste dneve je na tudi naš verni narod po deželi začel odpirati oči in komaj so ga še zadnjič uspavali.

— Pali Ilija što pod ruke ščepa i snjime je ceo taj lepi i prelepi cvet! — Tako je govorio Veselin iz svršene pesme. — Vi, koji verujete u Lepo i u Istino, koji veselo gledate u oči budučnosti lepe; vi, koji ste prošli kroz šum vešala i koji ste čuli i razumeli plač naših žena; vi, koji niste bili kadri da sami stresete svoj teški jaram; vi mladi, kojima dušmanin namršte nevinha čela, izbacis veseli posmeh sa usana, prenesite se duhom svojih brači, koja strada tamo daleko, daleko, dajte im hrabrost, da se vrate svojim kućama, svome ognjištu. — Recite im: Dodite, oh — brzo i brzo! — Ohrabrite ih; kad drukčije ne možete, dajte im barem tako snage i hrabrosti!

— Pomislite na onu svoju rođenu braču, — nastavlja je u nekom svečanom zanosu Veselin, kojemu je glava posedila, a kojemu su pri tome ispod gustih obrva suzne oči plamete kao žive žerave u čadovoj polutami, — koja su probili na potoke i potoke svoje rujne krví i koji su, za olhanu svojih prava i domaćeg ognjišta, slavno i čestito pali.

Na to tamnicam jeknu dugi i duboki:

— Slava! — Slava!! — Slava!!!

— ... kose mi se ježi kad pomislim, koliko imade moje unučadi, koji su probili dična i junačka prsa braće svoje, i to na želju i zavoved silnika i vlastitih dušmana...

Tad Veselinu suza zape reč u grlu: plakao je dugi i dug...

Iza tog svečanog Veselinovog govorja, okomladog Stojana sakupili su se mladi Veselinoviči, koji su slušali njegove čudnovate besede:

Kroz zelenu goru koracao sam sam Na obzoru skoči Zeleno Sunce i sve se zeleni —

Narod pa bo spregledal in bo še enkrat pa tem temeljiteže obračunal z Žeboti in njegovimi trabanti.

Kakor v drugih ozirih, tako hočemo imeti tudi v verskem oziru pošten in srečen naš jugoslovanski narod. In ker hočemo klerikalci neomejeno vladati vsaj v Sloveniji, če že ne morejo v Jugoslaviji, so si zapisali na prapor poleg križa: separatizem, negacija jugoslovanske edinstvo. To je glavna točka, kjer se križajo naša pota, kjer jim kličemo jugoslovanski nacionalisti krepek: »Stoj! Roke proč. Našo svobodo so gradili naši nacionalisti. Jenko, Endlicher, Jumaki iz Cera, albanskih gor, dobroških planin. Radgone in Judenburga, ne na Vi, ki ste ovajali, domagali zapisati in zasledovali v svoji strankarski strasti naivečje jugoslovanske heroje. Po vsem svetu leže razmetane kosti jugoslovanskih mučenikov. Smehtajočih obrazov so polagali jugoslovanski nacionalisti svoja življenja na žrtvenik domovine. In danes vodite na nacionalistične shode, koder se proslavlja spomin teh žrtv, pijane tolpe s kosami, sekiri in revolverji, ki v družbi z vsemi mogočnimi protidržavnimi in protinadomnim elementi onečaščajo ta sveti spomin na naše junake. Vedit! Nismo klonili tedaj v najbridejših časih in bomo tem manj sedaj. In če bo treba desetkrat, bo še desetkrat vsak jugoslovanski nacionalist ponudil svoje življenje domovini v žrtv. Z Vami pa bo obračunal narod.

Mi vemo, da med nami in večino Žebotove in klerikalne »judske straže« ni razlike v srcih. Naš narod je v svojem jedru in srcu zdrav. Zrasel je s svojo jugoslovensko zemljo in se z njo zil v eno. Siloma pa so ga za trenotek uspavali in da se ne zdrami, zato mora biti klerikalna politika hinavska, brezvestna.

Mi pa gremo drznih čel naprej. Malodušnosti ni v naših srcih. Ker vemo: Žeboti izginejo, izginejo v sramotno pozabljenje. Narod pa ostane. In ta sam bo kmalu kaznoval grad zločin v Slov. Bistrici.

**LJUBO D. JURKOVIĆ:
Mirko Korolija.**

Predsednik Centralnog Odbora Orjuna rođio se je na severu naše lepe Dalmacije — u kršnji Bukovici, povije Kotara Ravnih, gde »diže se pesma o Stojanu žarka i k moru slazi slična bujnoj buri...«

Tu, između surog i golog kamejna, Korolija je čuo i slušao živu reč naroda svoga. Ta je reč bila jaka kao

— — — — — jeka — prošlosti pune slave, pune zvezka — oružja bojnog što junake kiti.

Korolija je tu živu reč razumeo, in je tu reč božanskem trubom drugima kazivao; kazivao je onima, koji ju nisu čuli na pravom izvoru i koji ju niso pravo razumeli.

On sam kaže, da je ta reč silna kao

— — himna krvi, mladosti, i zora naroda ovog mladog, koji s gora visokih — — k'o bujica hiti.

Oduševljen tom živom rečju naroda svoga, Kolorija dolazi k nama, da propoveda veliku Istino Lepote i Veličine našeg Roda; on dolazi k nama, da nam da snage za borbu, znanje za rad i vere za budučnost.

Koroliji je sam Gospod dao vidovite oči, i on je več v vreme rada na svoga sagledao sjajno lice velike Istine ovijeno u oblače Legende naše.

Tu je Istino zagrljio kao što novorodenče grli majku svoju, tako on sam kaže, i on je sao tvrdi dojku Njenu . . .

i baš zato, Korolija je postao Njen pravi sin, i dušom i telom — sav!

On je najbolje razumeo glas svoje majke — naše mučeničke Nacije.

Korolija Nju istinski voli, silno obožava in mnogo ceni; on i nas, koji se oko njega sakupljamo, uči i kazuje nam kako treba da volimo, kako da cenimo i kako da obožavamo Otadžbinu svoju i Narod svoj.

On nas pozivlje u ime Onoga koji

— — — ko krutim
»pasom kumanovskog
pregnuta paso se mučki!«

Zove nas i moli nas, da svoj zanos v dadelo svojoj Lepoti — Čojsvu: zaklinje nas, da čistimo grub lišaj nebratstva i zlosti; kliče nam, da markovski zametnemo boj, i da tako sačuvamo

»Jugoslaviju, naše
»Jedinstvo, Narod
sav!«

Poslušajmo poklic našeg duhovnog vode; poslušajmo zato, jer je on predstavnik mladosti; poslušajmo zato jer je predstavnik nove snage i lepote, jer je pravi bodrič borbe i istinski glasnik pobjede naše!

U Ljubljani, 25. marta 1923.

Prof. Dr. Jovan Cvijić o Orjuni. Predsednik novosadske Orjune izjavio je g. prof. dr. Jovan Cvijić, poznati naučenjak i nacionalni rodnik, da je idejni pristalica jugoslovanske ideje, da naš pokret ima sve uslove da donese neprocenjive koristi našoi državi i nacijsi, osobito ako uspe, da ostane daleko od svakog bilo partiskog ili bankokratskog uticaja. Izjavio je nadalje, da će Orjuna, nezavisna od svakog sa svojim idealnim programom, otvoriti novu epohu u našoj posleratnoj politici. Preporučuje, da se čuvamo linije oportunitizma, koja ruši sve mlađe oduševljene pokrete.

KOPIRNE STROJE: Alexa.

THE REX Co., Ljubljana.

*Ali ste že naročnik »ORJUNE«?
Ako ne, se takoj naročite!*

Vstajenje nacionalizma.

Prva oblastna skupščina Orjune v Sloveniji.

Doživelj smo velik dogodek, ki nas preveva s posebnim čuvtvom. Tu v središču lepe Slovenije, v beli Ljubljani se je vršila dne 24. in 25. marca prva revizija naše moći, vršila se je manifestacija našega delovanja za kralja, Nacijo in državo.

Te dni se je obdržala prva oblastna skupščina Orjune za Slovenijo. Moramo reči, da smo z njo zadovoljni in da smo skoro presečeni nad organizatornim delom, ki ga je pokazala Orjuna v tej oblasti. Po takem izpričanju, po taki skupščini še trdnejše verujemo, da bomo zmagali in dosegli svoje cilje.

PRVI DAN.

Že v soboto zjutraj so pričeli prihajati naši delegati iz vseh delov Slovenije. Prišli so iz Gorenjske, Dolenjske in Notranjske, najjužnejše točke Slovenije ter iz našega najsevernejšega dela iz Štajerske, ki je bila osobito dobro zastopana. Vsi ti delegati skupaj s tukajšnjim oblastnim odborom in I. četu akcijske sekcij Ljubljana ter žensko sekcijo so sprejeli isto popoldne na gl. kolodvoru naše male goste iz Zagreba. Na peronu gl. kolodvora je izvorila I. četa ljubljanske akcione častno stražo. Iz Zagreba je došel skoraj ves oblastni odbor s svojim junaškim predsednikom Berislavom Andelinovićem.

Istotako so došle iz Zagreba naše tamošnje zavedne nacionalistke, kot delegati zagrebške ženske sekcije.

Po lepem sprejemu, ki je bil nad vse prisrčen, so se podali naši gostje skupaj s svojimi ljubljanskimi in drugimi drugi iz Slovenije v povorki skozi mesto proti Narodnemu domu, kjer se je v Areni pod predsedstvom ing. Ferd. Kranjca otvorila predskupščina.

Verificiralo se je pooblastila delegatov in prešlo na zborni red s prvo točko programa, poročila naših delegatov o organizacijskem delu naših krajevnih organizacij po vsej Sloveniji.

Vsa poročila, ki so bila podana od delegatov, so bila predmet večikega oduševljenja in odobravanja prisotnih zborovalcev. Bilo je nad vse z zadoščenjem slišati o pravih uspehih našega neumornega dela. Takega uspeva po kratkem trimeščnem delu nismo pričakovali. Vse naše Orjune so pokazale veliko agilnost v delu in vsaka je dobro razumela značaj in pomen našega pokreta, pomen našega nacionalizma, kojega je vzbudila v razmerju odnosnjev v vseh pokrajinah naše Slovenije. Bila so osobito pozdravljena poročila naših Orjuna vzdolž vse naše meje počenši od Madžarske po vsem severnem delu pa tja dolni do našega provizornega mejnika — Snežnika. A osobito je bil pozdravljen naš dični junak Maribor, ki je imel toliko borbe, a je vzdržal v svojem težkem delu na skrajni severni

Istega večera se je vršil v restavraciji »Zvezda« komerz. Pretekel je v najlepšem razpoloženju in mnogo dopriniesel k medsebojnemu spoznavanju. Na komerzu so bile izrečene razne nazdravice, med temi prva našemu največjemu Jugoslovemu kralju Aleksandru I. in predsedniku našega direktorija v Splitu dr. Mirku Koroliji.

KOMERZ.

Istega večera se je vršil v restavraciji »Zvezda« komerz. Pretekel je v najlepšem razpoloženju in mnogo dopriniesel k medsebojnemu spoznavanju. Na komerzu so bile izrečene razne nazdravice, med temi prva našemu največjemu Jugoslovemu kralju Aleksandru I. in predsedniku našega direktorija v Splitu dr. Mirku Koroliji.

DRUGI DAN.

V nedeljo 25. marca ob 9. z. nadaljevala se je obl. skupščina. Predsednik oblasti ing. Kranjec je otvoril s svečanim govorom to zasedanje. V svojem govoru se je dotaknil vprašanja, ki danes ogroža konsolidacijo naše države. Govoril je o težkočah, s katerimi se bori Orjuna v naši oblasti in se povrnih na čudno stališče, ki so ga zavzeli neki ljudje, ki se nahajajo na najvišjih mestih v Sloveniji.

Protestiral je proti protežiraju naših anacionalnih elementov, ki jih se vsak dan bolj junačijo in poskušajo zrušiti našo državo. Zasključil je svoj krepak govor naglašujec, da bo Orjuna v svojem razmahu zrušila vsa zatiranja in vse šikanje, zavedajoč se svoje naloge in da ne bo nikdar dopustila zrušite naše države.

Za tem je pozdravil našo prvo obl. skupščino član Centralnega odbora v Splitu, kot njegov delegat Jovica M. Silobrčić. V svojem vnešenem govoru se je zahvalil v imenu Vodstva vsem nacionalistom Slovenije na njihovem delu in bodril k vztrajnosti za doseg smotra, za kralja, Nacijo in državo. V svojem nadaljnem govoru je naglašal, da je treba našemu narodu zavarovati njegovo državo; ki je njegov lasten dom in iz koga mu moramo izigrati izraz raznega separatizma in internaciona-

zla!

Barem tako
pričinja se meni.
Gore na vrhuncu
uspeh se
i divih se
Zelenome Sunču!
Sjaj.
Divota!!!
U zanosu
htedoh se uspeti onde
gde stanjuju
Sveti Bogovi
narodu mome.
Divih se
i veselih se
Sunču zelenome
Na otoku tamu,
tam, daleko,
daleko, daleko,
preko mora;
mora od crvene krvi
crvenoga,
gustog, koji buja
i koji se peni
i sve više i više
crveni, crveni,
ono, što doživet neču
vidih
i svemu, svemu
se divih!
Mržnja ode
nesta i Zlobel
Novo željkovan
tamo je doba.
Novi
ljudi,
lepi,
čili,
mili

Oj Bože naroda moga!

Daj, da mora
crvenoga
preplivamo
i svi,
svi
živi
tu
slast života očutimo
svu!
Na otoku,
tamo preko mora,
od krvi junaka
crvenoga,
daj, da živi
dočekamo,
e da
živim
ŽIVOTOM
Živet
uzmognemo! — — —

Tada nastane duboko čutanje. Svoje pogledi svi upreše u voštanu sveču, a živi plamen sive budjo je u njima veru in pobedu.

— Hočemo li

lizma, ter tako privesti v krilo naše majke — Jugoslavije.

Zaključil je svoj govor pozivajoči delegate, naj si bodo v svesti izvedbe tega principa ter ga prenesajo v svoje organizacije, ker smo le mi edino predstavniki mladosti, borbe in lepote našega naroda.

Nato se je priglasil predsednik zagrebškega obl. odbora B. Andelinovič, ki je v svojem lepem govoru očrtal idejologijo našega nacijonalizma, ki je edini spas za naš narod, dosedaj samo izkoriščan od onih ljudi in izdajic, neplačanih še po ujedinjenju naše mlaude države.

Za referat o delu zagrebške oblasti se je prijavil njen tajnik D. Tomašič, podajajoč točne podatke o delovanju v Hrvatski, Slavoniji, Međimurju, kjer se navzliec močenem teroru frankovskih in Radičevskih band, naša ideja vedno bolj širi in jači. V knetskem načodu je naša organizacija trdna da, o čemer pričajo naše seljačke Orjune, ki že štejejo tisoče in tisoče članov.

Za tem so sledila poročila tajnika in blagajnika obl. odbora.

Tajniško poročilo je podal obl. tajnik Joško Benzija, ki je bilo kakor tudi poročilo blagajnika Fr. Perka z odobravanjem in priznanjem sprejeto.

Iz teh dveh poročil je bila še jasneje podana slika, s kakimi velikimi težkočami se ima boriti Organizacija v Sloveniji.

O finančnem strani organizacije je govoril še obl. blagajnik zagrebške oblasti Bonačić.

Po izvršitvi teh referatov govoril je tovarš Ljubo D. Jurkovič o kulturnih vprašanjih in delovanju Orjune v tej smernici. Njegovi predani načrt o kulturnem delu naše organizacije bil je od skupščine s priznanjem soglasno sprejet.

Na predlog revizijskega odbora je dala skupščina z burnim odobravanjem in aplavdiranjem soglasno absolutorij s pohvalo doseganemu odboru.

Po kratkem odmoru se je preslo na volitve novega Oblastnega odbora, po katerih je bil soglasno izbran odbor, ki se je na svoji I. seji 26. t. m. konstituiral kakor sledi:

Predsednik: Ing. Ferdo Kranjec; podpreds.: Atanazije Ristić, tajnik: Joško Benzija, blagajnik: Fr. Perko,

ter odborniki: Mil. D. Česnik, Jan. Tonja, Vekošlav M., Dušan Podkrajšek, B. Boršnik in Galzinja.

namestniki: Radivoj Rehar, predst. Orjune Maribor, Leon Dekleva,

predsednik Orjune Ljubljana, Matko Brnčič, in Ljubo D. Jurkovič.

Revizorji: Miha Čop, predst. Orjune Rak, Stanko Žnidarič, predst. Orjune Bled in Lojze Zajc, tajnik Orjune Tržič.

Pri čitanju odborove liste je bil osobito pozdravljen predsednik F. Kranjec in naš junski vojvoda Atanazij Ristić.

Po volitvah je razpravljala skupščina o organizirjanju gospodarskega bojkota napram anacionalnim družbam v Ljubljani in na Štajerskem. Zaključke v tem smislu je zbor sprejel z osobitim oduševljenjem.

Temu so sledili še razni zaključki in navodila o notranjem organizatoričnem delu.

H koncu skupščine se je zahvalil prisotnim ter pozdravil dr. Danilo Andelinovič, bivši predsednik Obl. odbora Zagreb.

Iz skupščine so bile poslane udanostne brzjavke, nacijonalističnega pozdrava njegovemu Veličensvu kralju Aleksandru I., Direktoriju Orjuna v Splitu, Udrženju četnika in Narodni Obrani v Beogradu.

Po debati, ki so se je udeležili tov. Rehar, Brnčič ter mnogi drugi v nadalnjem delu, posebno v obmejnih krajih, kjer se mora ojačiti zid, močen in črvst proti našim protivnikom in odkoder se naj proži bratska in svobode hoteča roka našim zarobljenim bratom onkraj mej, je predsednik Kranjec zaključil prvo oblastno skupščino Orjune v Sloveniji.

Tako se je zavrnalo prvo naše zborovanje, od kojega so se vsi oni, ki so mu prisostvovali, ločili polni jake nacijonalistične vere v boljo bodočnost naše države.

Na skupščini je bila sprejeta sledeča

REZOLUCIJA.

Kot silen viher, ki hoče izruvati iz zemlje mlado drevo, tako so se zaleteli v našo mlado in čvrsto organizacijo sovražne sile in sicer na najbolj izloženem in najobčutljivejšem delu naše domovine. Na se

veru dobro organizirani Nemec, na zapadu zahrben in lakom Italijan, doma pa občna politična nezrelost, kulturna in gospodarska domisljavost, razdrapanost naprednih vrst, brezprimerno podprtje najširših mas po črni in rdeči internacionali, pomanjkanje nacionalne in državne zavesij — vse to preži po življenju naše mlade organizacije. —

In ravno v času, ko je ona, zavedajoč se svoje dolžnosti, započela borbo, prihaja nov sovražnik in to od strani, od katere ga nikdo ne bi pričakoval, to je od strani državne oblasti.

Ona je pozabila na svojo pravo nalog, se stavila na razpolago strankarskim in osebnim interesom in uporabljala proti nam vsa mogoča tudi nezakonita sredstva. Ona je podpirala podziganje nevednega ljudstva, vžgala najostuditnejšo partijsko borbo; stopila je tudi sama v vsem svojem aparatu v arenu strankarske tekme, probudila Nemce, vstvarala je iz renegatov nacijonalno manjšino, sklepala z njimi zveze in jim izvojevala mandat.

Ta oblast je naperila ves svoj

trud proti nacijonalno-naprednim elementom in pogala s svojim de-

fetičnim delom celo Slovenijo v

tabor separatističnega klerikalizma in Radičevega republikanstva.

Našo organizacijo je napadala, preganjala, zapira, proti njej je postavila policijo in žandarmerijo in se ni sramovala poseči po najostudnejšem apsurdu: postavila je bajonet jugoslovanske vojske na

prsa jugoslovenskih nacijonalistov!

Tako je bilo v Sloveniji in tudi po drugih krajih ni bilo boljše, ako ne slabše.

Egoizem in osebne koristi strankarskih vodij, navajanja našega naroda v plemensko in separatistično smer, brezglasno in osebnim ter strankarskim koristim služeče do vlad, je dovedlo plemensko, versko in razredno mržnjo do kulminacije, naš narod pa do takega stozna, da bi — če bi se mu to dovolilo — rajš sprejel tujec jarem, nego li jugoslovansko svobodo.

Danes po letni svobodi, ki je

bila odkupljena s potoki krvi, stoji

naš mučeniški in zapeljni narod

pred dejstvom, da z enim udarcem

uniči stoltni sanje narodnega uje-

dinjenja in narodne države. —

Iz tega kaosa pronica, dviga

jo se in s strahovito neglico raste

jo naše organizacije, okoli katerih

se zbira vse, kar je v našem narodu

zdravega, jedrnatega in čistega,

pripravljeno, da z lastnim živiljem

nem obvaruje ono, za ker je naš

rod stoljetja trpel, po čemer je hren

penel in kar je dosegel z brezpriz

mernim trpljenjem in grozanimi

mukami — svoje ujedinjenje in

svoje nacijonalno državo.

Ta država se je dvignila iz krvi

in trpljenja in Orjuna — prosta

plemenskih, verskih in političnih

predstodkov, kliče vsem notranjim

in zunanjim sovražnikom: prenehajte

z razdornim delom, ker to

državo smo mi postavili, za njo

smo trpeli in ginili in če bo potreba,

budem zopet trpel in ginili in

samo ko pade zadnji jugosl. nacijonalist, vam bo mogoče onečastiti

s krvoj posvečeno telo naše skup

ne matere Jugoslavije.

Naš pokret.

Naš list. Z današnjim dnem smo prešli prve tri meseca, odkar izhaja naš list. Pričel je skromno, brez hrupa in krika. Resno in trezno je razlagal ideje in program našega pokreta. V očigled vseh materialnih težkoč, s katerimi smo se morali boriti, nam je uspelo, da smo redno izdajali list, da smo mu povečali format in po potrebi tudi številke strani. Da smo zadostili svoji nalagi, se vidi že iz tega, ker število naročnikov dnevno raste tako, da moramo od številke do številke povečati naklado.

V veliko zadoščenje nam je, da

rastemo in napredujemo. V kolikor nam prostor dovoljava in kolikor nam je sploh mogoče, gledamo, da udovoljimo željam naših naročnikov in dopisnikov. V tem kratkem času, odkar list izhaja, nam je uspelo, da čitatelje točno poučimo o idejah našega nacijonalističnega evangelija in o našem delovnem programu. Mnogi so postali »Orjunaški« čitalci naš list, kar nas še posebej veseli. Naš list je bil povsod dobro pozdravljen in laskavo ocenjen. —

Kakor do sedaj, tako budem

tudi v bodoči gledali, da svojim

čitateljem nudimo čim raznovrstnejše in zanimivejše čitivo. Nade-

jamo se, da nas bodo v tem delu podpirali vsi člani in to vedno, moralno, sodelujuč in obvezujuč nas o vsem, kar je važno za naš pokret, kakor tudi materijelno, da nam zbirajo novih naročnikov in prispevko za naš list. —

Gledali budem, da naš list obdrži dosedanje resni ton, ker smo trdno prepričani, da mirna in trezna beseda napravi mnogo večji učinek, kakor pa nepremišljen hrup in krik. Mi se ne budem ozirali niti na desno niti na levo, ampak bomo korakali odločno in resno naprej do cilja.

Onim, ki so trpeli v mariborskih ječah. Zavedno mariborsko dekle nam je poslalo sledečo notico: Pozdravljeni Vi, ki ste trpeli štiri dolge tedne za našo idejo in za naš narod v tesnih, samotnih ječah, pozdravljen dan, ko ste prišli zopet na svobo. Zgrajali smo se pod bivšo Avstrijo I. 1914, ko so tuji žandarji in policisti vlačili v ječe naše ljudi, tembolj pa se zgrajamo danes, ko naše oblasti, ki bi morale biti prve čuvanje naših narodnih borcev, preganjajo one, ki hočejo rešiti naš narod in našo državo pred razsumom, kateri ji preti ne toliko radi zunanjih, ampak radi notranjih sovražnikov. Sram pa naj bode do golega tudi one ljudi, ki se zbirajo krog tiste lista iz Cirilove tiskarne, ki niti enkrat ne izide ne da bi napadal in blatl poštene narodne ljudi. Naloča nam, ki smo že pod pokojno Avstrijo žalostnega spomina delovali nesebično in neustrašeno na narodnem polju pa je, da se vsi do zadnjega zdržimo v bojnih vrstah Orjune, da tako zdržujemo in okrepljeni izrebimo vse zastrupilce naše bratske sloge. Pred vsem pa je treba, da se oklenemo praporja Orjune in ženske, kajti brez našega sodelovanja ne bo nikoli nove res zdrave, zavedne in samozavedne jugoslovenske generacije. Zato, sestre, vse v Orjunu!

Orjuna v Ljutomeru. V nedeljo 25. marca se je vršil v Ljutomeru prvi informativni sestanek naših tamkajšnjih somišljenikov, na katerem je v imenu Oblastnega odbora govoril o našem programu in delu tovarš dr. Stefančič iz Maribora. Udeležba je bila zelo lepa. Te dni se vrše priprave za ustanovitev mestne Orjune v Ljutomeru. —

V Tržiču se je vršil dne 28. marca ustanovni občni zbor naše organizacije, ki je vzorno potekel. Povdarjati moramo, da je bila tukaj Orjuna že davno na trdnih nogah, toda različne zapreke so formalno ustanovitev zavlekle. Izvolil se je definitivni odbor, ki nam je porok, da bo ta obmejna Orjuna znala vsak čas braniti svoj položaj. Tako se torej množijo naši obmejni stebri. Polagamo pa tudi veliko važnost te Orjune z ozirom na industrijski kraj in smo preprčani, da bo delaštvo tudi tukaj spoznalo, da nočemo požigati in razdirati njih domov, kakor so to delali fašisti, da ga nočemo slepiti s praznimi frazami kakor to delajo sedanji njegovi voditelji, ampak da mu hočemo nesebično pomagati do tistega blagostanja, ki ga kravovo s svojim delom zasluži. Po občnem zboru so požrtvovalni zborovalci s pomočjo gospa županje zbrali sveto 405 dinarjev, za katero naša iskrena zahvala.

Četnici i nacijonalisti. Kako »Poker« javlja. Na vanrednoj sednici glavnog odbora četnika, održanoj u nedeljo 25. marca u 6 časova poslije podne, jednoglasno je izključen iz uprave udruženja potpredsednik istoga D. Nemanja Vukičević, na osnovo člena 26. četničkih statuta, a radi nedozvoljenih publikovanja v javnosti, kojima su se mutili srdični odnosi izmed Orjune in Četnika, čja je ideologija u svakom pogledu, a naročito v pogledu na jedinstvo naroda in države istovetna.

Pošto su te vesti in napise g. Dr. Vukičevića svih separatistički listovi, pa čak i madžarskopeštanski »Hirlap« zlonamerno komentarisali u težnji da spreče zajednički bratski rad Četnika i Nacionalista, koji se stvara, to je Udruženje Četnika bilo prisiljeno da onako postupa prema svom potpredsedniku, dajući s tim na znanje, da će ono predmeti najstrožje mere prema svakom bez razlike ko na nedozvoljen način bude zlorobljavljao četničko ime in pokušavao da ga predstavljajo kao neprijetljivo prema ma kojoj rodoljubivo organizaciji u našoj ujedinjeni način otadžbinu, a naročito protiv Orjune kojoj će stari četnici jednoga dana, kao dostojnim naslednicim tudi mladim četnicima predati svoju svečtu, časnu in rodoljubivu zastavu, da je nose in drže visoko iznad svih partij za slobodu in čast otadžbine.

Ovim je konačno razbijena zlonamerne sistematski provadjenja kampanja sa strane »Sl. Tribune«, »Obzora« in još nekaj listova, da se unese neraspolaženje in odnose izmed Orjune i Jugoslovenskih četnika, koje je udrženje u zemlji vrlo popularno, a broj u krajevima preko Drine, specijalno u Staroj Srbiji i Makedoniji na hiljadu organizovanih članova.

Iz uredništva. Radi pomanjkanja prostora smo bili primorani veliko člankov in vesti izpustiti, ter jih bomo priobčili v prihodnji številki.



ČEVLJE vseh vrst za go-pode,
dame in otroke najmodernejše oblike, najboljše kakovosti
po najnižjih cenah priporoča trdka

ANICA TRAUN
MARIBOR, Grajski trg 1



GRIČAR & MEJAČ,
LJUBLJANA

samo ŠELENBURGOVA ULICA št. 3.

Najnovejše obleke za gospode, dame in otroke.

Najsolidnejše cene
v novi modni trgovini

VESELINOVIC & KOMP.
Maribor, Gosposka ulica 26.

Telefon int. št. 247.

Glavna zaloga cigaretnega papirja „**ABADIE**“

Papir en gros.

Vse vrste ovojnega, konceptnega, pisemskega ter barvastega Couleur-papirja ima vedno v zalogi po najnižji ceni.

A. LAMPRET
Krakov trg št. 10.

Telefon int. št. 247.

„VOLTA“
Iovarna žarnic v Mariboru
Koroška cesta št. 27.

Izdeluje zrakoprazne
žarnice s kovinasto
nitjo v vseh vrstah in
oblikah po najnižji
ceni in naiboliše. vsa-
ke tule konkurenco
zmožne kakovosti. :

VESNAVER & RIBARIČ
TRGOVINA Z LESOM
PARNA ŽAGA
MARIBOR -- MELJE

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
mesni tesarski mojster

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostreja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, lednice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesnih mostov, jezov in milinov.

Parna Žaga. Tovarna furnirja.

MODNA KROJAČNICA
JOŠKO SUŠNIK

LJUBLJANA

Priporoča se

delikatesna trgovina
in zajutrkovalnica

FELIKS PUČKO

MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 31.

(V bližini glavnega kolodvora.)

Vesele
velikonočne praznike

želi vsem cenj. gostom

IVANČIČ,
kavarna „Jadran“, Maribor.

Velika izbira vsakovrstnih
ročnih torbic, listnic, kov-
čekov, gamaš i. t. d.

Gonilni jermenij na vrste

od 30—350 mm v zalogi.

IV. KRAVOS
MARIBOR

Telefon 207. Aleksandrova c. 13. Telefon 207.

Velika izbira vsakovrstnega
manufakturnega blaga
po znižanih cenah

I. Trpin, Maribor

Glavni trg.

Kr. monopolna veleprodaja soli
JADRAN d. z. o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 19.
Prodaja špecerijskega in kolonialnega
blaga na debelo.

Telefon interurb. 113.

J. Baloh

galanterija, drob-
narija, papir, ple-
atarski izdelki na
drobno in debelo.

MARIBOR, Grajski trg 3.

Manufakturna trgovina

**FRANJO
MAJER**

Maribor

Glavni trg št. 9.

Zaloga raznovrstnega češkega
sukna, ševjota in kamgarna za
moške in ženske obleke, platna,
perila, nogavic, seših odjej,
pirotskih preprog itd.

A. & E. Skaberne
Ljubljana

MANUFAKTURA
in
MODA
na debelo in drobno.

MERAKL
boje, barve, lak, kit,
emali, čopiči
najboljše kakovosti nudl

Medić, Rakovc, Zankl, o. z.

Maribor, Ljubljana, Novisad,
podružnica. centrala. podružnica.

Črevljarska delavnica
ANTON JAKAC

Maribor,
Slovenska ul. 26.

DE

Prevzema vsa v to stroko spa-
dajoča dela po najnižjih cenah,
ter razpošilja po naročilu vsako
količino damskeh in gospod-
skih črevljev širok naše do-
movine.

„SAVA“
Opće osiguravajuće
dioničarsko društvo
ZAGREB



„CABA“
Opće osiguravajuće
dioničarsko društvo
ZAGREB

Generalno zastopstvo za Slovenijo
V LJUBLJANI
Sv. Petra cesta št. 2
Poslue v vseh zavarovalnih strokah.

Naznanjam cenj. občinstvu, da
sem v prostorih bivše „Narodne
kavarne“ v Vetrinjski ulici št. 2
na vogalu Tattenbachove ulice na-
sproti lekarne „pri sv. Arehu“

otvoril

manufaktурно in
modno trgovino.

Po izkušnjah, ki jih imam po
svom dolgoletnem delovanju v
tej stroki, si bom prizadeval, da
si bom z zmernimi cenami in so-
lidno postrežbo pridobil zaupanje
cenj. občinstva ter se priporočam
za obilen obisk.

Ivan Gabrič.

CHARLES PRINC

Poštni predel 124.

Manufaktурно blago na debelo.

LJUBLJANA,
MIKLOŠIČEVA C. 36.

MANUFAKTURNA VELETROGOVINA

HEDŽET & KORITNIK

LJUBLJANA

FRANČIŠKANSKA ULICA 4

BRZOJAVI: HEDŽET

TELEFON 75

Carinsko - Posrednički - Bureaux
Uvoz GROM Izvoz
Centrala Ljubljana Celodv. ulica 41.

Podružnice:
Zagreb, Maribor,
Jesenice, Boh. Bistrica,
Čakovec, Rakov.

Vesele
velikonočne praznike

želi vsem cenjenim gostom

Valjak & Šlachta

Restavracija „Grajska klet“

Maribor

Priporoča se
kavarna CENTRAL

LOJZE STRAHAR
MARIBOR, Gosposka ul.



Veletrgovina z
manufakturo
samo na debelo
Marko Rosner

Maribor, Slovenska ulica 13

Najnižje cene

manufakturnega blaga za ženske
in moške obleke, perila, srajce,
nogavice, kravat i. t. d.
:: pri tvrdki ::

M. FELDIN

Glavni trg 1 :: Vetrinjska ulica
Maribor.

SLAVENSKA BANKA

d. d.

podružnica Ljubljana
preje Jugoslovanska Union-Banka

ZAGREB

Bjelovar, Brod n./S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj,
Maribor, Monoštor (Baranja), Murska Sobota, Osijek, Rogaška
Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja Loka, Velikovec,
Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

AFILIACIJE:

BUDAPEST: BALKAN BANK R. T.

SPLIT: JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJSKA BANKA.

WIEN: BANKHAUS MILAN ROBERT ALEXANDER.

Delniska glavnica in rezerve K 200,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše.

MODNA TRGOVINA

A. ŠINKOVIC
NASL. K. SOSS

LJUBLJANA

Mestni trg 19.

CENE ZMERNE!!

SMODNIK

DINAMON (proti dovoljenju žu-
panstva), VŽIGALNE VRVICE
i. dr. vedno na zalogi pri

FRAN STUPICA

Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

Trgovina s poljedelskimi stroji
in železnino. --- NAKUP
STARIH KOVIN in ŽELEZA.

PEKARNA

JOSIP MISLEJ

MARIBOR

KOROŠKA CESTA

DNEVNO SVEŽE VSAKOVRSTNO
PECIVO.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška
 dela od najpriprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brusure in
knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije
in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.
Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnev-
niki in beležnice.

J. N. Šoštarič

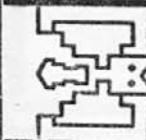
trgovina z modnim, ma-
nufakturnim, suknjenim in
platnenim blagom, kon-
fekcijo in pleteninami. :

Na debelo.

Na drobno.

:: MARIBOR ::

Aleksandrova cesta 13. - Cankarjeva ul. 2.

**PINTER & LENARD****VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO**

TELEFON ŠT. 282 1111 BREJOVAVI: „PINLEN“ MARIBOR



**TVORNICA KUVERT
FRAN MULEC & DRUG
LJUBLJANA, VOŽARSKI POT 1
TELEFON ŠTEV. 75**

IMA VEDNO V ZALOGI IN IZDELUJE
PO NAROČILU VSE VRSTE KUVERT
NA ZELO POŠLJEMO VZORCE !!

**Najprimernejša
Velikonočna darila**

Francoske parfume svetovne
znamke Coty, Houbigant Pi-
ver Eau de Cologne Nr. 1899,
najfinejša mila in vse vrste
toaletne potrebščine - - -

Ima v zalogi drogerija

A. KANC, Ljubljana,
Židovska ulica št. 1.

*Zobna pasta
„Aikadont“
Ustna voda*

*Vesele velikonočne
praznike
želi
vsem cenjenim odjemalcem
pekarna*

*A. Macarol
Maribor
Meljska cesta.*

!! DOŠLO !!

najfinejše angleško in češko sukno
v elegantnih vzoreih in po solidnih cenah
za pomladno in letno sezijo.

Specjalna zalog

Drago Schwab

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Vedno v zalogi vseh vrst obleke, raglani, površniki, pelerine, dežni plašči, delovni plašči, usnjeni sakoplašči (auto), razno perilo, čepice in drugo modno blago. Sukno za modne hlače. — Oddaja blaga na metre; sprejemajo se tudi naročila na obleke.

Zajamčeno prvovrstna izdelava po
meri v lastnem modnem salonu.

GALANTERIJO
DROBNARIJO
PARFUMERIJO
IN
VRVARSKIE IZDELKE

na redno PRIPOROČA na redno

DRAGO ROSINA
MARIBOR
VETRINSKA ULICA 26.

Ing. dr. Miroslav Kasal
oblastno poverjen stavebil inžiner
in mestni stavbenik
Ljubljana, Mirje št. 11.
Izvršuje in projektira vsakovrstne
visoke zgradbe, vodne zgradbe,
železobetonske stavbe itd.

Prometni zavod za premog

d. d. v Ljubljani

prodaja
iz slovenskih premogovnikov
veleški, šentjanški in
trboveliski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov, za domačo uporabo, kakor tudi za
industrijska podjetja in razpečava na debelo
inozemski premog in koks vsake
vrste in vsakega izvora

ter priporoča posebno

I čehoslovaški in angleški koks za
livarne in domačo uporabo, kovački
premog, črni premog in brikete.

NASLOV:

Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.
Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Naročujte cipele samo kod narodne tvrdke

R. MONJAC MARIBOR, Jurčičeva ul. 9

na najsolidnejši ručni izradbi, razpošilja svaku množinu poštom.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA



Podružnice:
Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradece
Slovenska Bistrica



ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1.
Brezjavci:
Trgovska

(PREJ SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

Kapital in rezerve Din. 17,500.000.—.

Telefoni: 139,
146, 458.



Ekspositure:
Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (menjalnica
v Kolodvorski ulici).



Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantnejše.

LJUBLJANA, Mestni trg 5

O. BERNATOVIC

KONFEKCJSKA TRGOVINA

Naklada in izdaja lastnih serij „Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč kraljevine SHS“:
 Serija A: Načrt Ljubljane.
 Serija B: Bleč, z železniškim omrežjem cele naše države.
 Serija C: Sušak, s parobrodsko in železniško kartou,
 po osnutku ing. Gregora, se priporoča trgovsko-industrijskim
 izvoznim in uvoznim krogom.

OGLASNI IN REKLAMNI ZAVOD
JOSO ZORMAN
 LJUBLJANA, GLEDALIŠKA UL. 2

Sprejema oglase za vse časopise in revije, posebno
 za čas III. ljublj. velesejma!
 Lastna koja na letošnjem
 III. ljublj. velesejmu!

Proračuni in pojasnila
 brezplačno, oglasi po
 origin. oglašnih cenah
 Poštni ţek. račun št. 12.866 v Ljubljani.

Vesele velikonočne praznike
 želi vsem cenjenim gostom

Gabrijel Voljak



kavarna ,Beograd'

MARIBOR - ALEKSANDROVA CESTA.

IZVANREDEN UŽITEK

boš imel, če si privoščiš
 v restavraciji gl.kolodvora
 v Ljubljani

Starega
 muškatnega



rimsko čašo
 jeruzalemskega
 silvana.

M. DOLNIČAR

restavrater.

MODNA
 TRGOVINA

JOSIP KARNIČNIK

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA.



stroji za obdelovanje lesa Turbine Transmisije

Armature Sesajke Zvonovi

Strojne tovarne in livarne d.d., Ljubljana.

Zaloga pohištva in preprog

Karol Preis, Maribor

Gosposka ulica štev. 20.

Pohištvo, preproge, posteljna oprema, tapetne
 potrebščine, celokupne notranje dekoracije
 v največji izbiri ter najnižjih cenah.

Na debelo!

Na drobno!

Ceniki franko!

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Telefon Inter. 180.



Telefon Inter. 180.

„SLOGRAD“

Tehnična pisarna Ljubljana, Spodnja Siška, Frankopanska ulica štev. 151.

Izvršuje: stanovanske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zestopa: Patent dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložkami za visoke zračne napetosti (kakor pri skladiščih „silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statističnih proračunov. Parna žaga.

Sladkogorska tovarna lesovine in lepenke

JOSIP ROSENBERG

preje D. J. FEUERLÖSCHER d. z o. z.

Centrala:

MARIBOR,
 Slovenska ulica štev. 1.

Telefon Inter.: 156.

SLADKOGORA

Tovarna:

(SÜSSENBERG).

Poštna stanica: Št. III.

MARIBOR.

Brzojavi: PAPIRUS.

Želj. stanica: WEITERSFELD.